

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

7/5894

09.12.2008

SAYI : B.02.0.002- 2697
KONU : Soru Önergesi 7/5894

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ: a) TBMM Başkanlığının, 18.12.2008 tarih ve .A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5894-10104/21291 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın, 23.12.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-105-21/5072 sayılı yazısı
c) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün, 31.12.2008 tarih ve B.02.1.SYD.0.65/222/15841 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Hasan MACİT'in, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği Sayın Başbakanımızın da Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/5894 sayılı yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.



Hayati YAZICI
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: İlgili (c) yazı ve soru önergesi cevabı (4 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü
(Strateji Geliştirme Müdürlüğü)

Sayı : B.02.1.SYD.0.65/ 222 /KŞ41
Konu : Soru Önergesi 7/5894

31/12/2008

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn. Hayati YAZICI)

İlgi : a) 26/12/2008 tarihli ve B.02.0.002-2624 sayılı yazınız.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 23/12/2008 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-105-21/5072 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazınızda belirtilen İstanbul Milletvekili Sayın Hasan MACİT tarafından Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 7/5894 sayılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Aziz YILDIRIM
Genel Müdür

EKLER:

1- Yazı Örneği (4 Sayfa)

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİH : 31.12.2008
SAYI : 2697

Hasan MACİT – İstanbul Milletvekili

1982 Anayasasında “sosyal bir hukuk devleti” olarak tanımlanan Türkiye Cumhuriyeti çeşitli kurumları vasıtasıyla sosyal yardım faaliyetleri yürütmekte ve yoksullukla mücadele etmektedir.

İktidarlarımız döneminde yaptığımız uygulama ve aldığımız kararlar sonucu ekonomide sağlanan olumlu gelişmeler sosyal yardım çalışmalarında ciddi açılımlar sağlanmasına ve yoksul kesimin hayat standartlarının iyileştirilmesine önemli katkılar sağlamıştır.

Zira 2002 yılında % 1.35 olan gıda yoksulluğu oranı 2006 yılında % 0.74’e; 2002 yılında % 26.96 olan gıda ve gıda dışı yoksulluk oranı 2006 yılında % 17.81’e indirilmiş; günlük 1 doların altında bir gelirle yaşayan toplum kesimi ise kalmamıştır.

Yoksulluk oranlarında 2006 yılında sağlanan olumlu gelişmeler 2007 yılında da sürdürülmüştür. Türkiye İstatistik Kurumu 2007 Yoksulluk Çalışması sonuçlarına göre 2007 yılında gıda yoksulluğu oranı % 0.54’e gerilemiş; kişi başı günlük 2.15 doların altında bir gelirle yaşayan toplum kesimi oranı % 0.63’e düşürülmüş; Harcama Esaslı Göreli Yoksulluk oranı ise % 14.43’e gerilemiştir.

Ayrıca, gelir dağılımında iyileşme sağlanmasına yönelik de olumlu adımlar atılmıştır. 2002 yılında 0,44 olan Gini katsayısı 2005 yılında 0,38’e indirilmiştir.

Dolayısıyla soru önergesinin başlangıç bölümünde ifade edilen ve iktidarımız döneminde yoksulluk sınırının altında yer alan toplum kesimlerinin arttığı iddiası gerçeği yansıtmamaktadır.

İktidarımız döneminde yapılan sosyal yardımlarda yıllar itibarıyla meydana gelen artış ülkede var olan yoksulluk olgusunun arttığını değil; sosyal devlet ilkesinin gereği olarak ulaşılan yoksul kesimin arttığının göstergesidir. Ayrıca yıllar itibarıyla sosyal alana ayrılan kaynaklarda ciddi bir artışa gidilmesi; dolayısıyla sosyal harcamaların Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranında sağlanan artış hükümetimizin sosyal yardımları etkili bir sosyal politika aracı olarak kullandığının göstergesidir.

Soru önergesine konu olan sorulara ilişkin olarak:

1. Soru önergesinin ilk sorusunda AKP örgütlerince 2002 yılından bugüne kadar yapılan yardım miktarlarına ilişkin veriler talep edilmektedir. Bu konuda herhangi bir veri elimizde bulunmadığından dolayı adı geçen bilgilerin konunun muhatabı olan AKP teşkilatından alınması gerekmektedir.

2.

2003-2008 (KASIM) DÖNEMİ İSTANBUL İLİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN SOSYAL YARDIM ÇALIŞMALARI

	2003 (YTL)	2004 (YTL)	2005 (YTL)	2006 (YTL)	2007 (YTL)	2008 (KASIM) (YTL)
PERİYODİK YARDIMLAR	7.649.000	11.470.400	12.582.100	15.737.300	21.818.800	26.855.200
SAĞLIK YARDIMLARI	3.995.410	5.369.448	3.478.771	987.585	1.056.260	1.184.230
SOSYAL YARDIMLAR	12.848.133	61.895	0	2.400	56.000	341.800
YATIRIM YARDIMI	0	0	0	0	0	400.000
EĞİTİM YARDIMI	569.200	2.640.600	4.279.750	4.279.750	6.089.700	9.822.600
ÖĞLE YEMEĞİ YARDIMI	79.000	0	0	0	0	0
GIDA ve GİYİM YARDIMI	3.232.200	4.598.100	0	0	0	0
KURBAN BAYRAMI YARDIMI	0	0	3.277.800	8.534.500	6.089.700	0
RAMAZAN BAYRAMI YARDIMI	0	0	4.279.750	4.279.750	6.089.700	9.822.600
TOPLAM	28.372.943	24.140.443	27.898.171	33.821.285	41.200.160	48.426.430

TOPLAMDA 6 YIL İÇİNDE 203.859.432 YTL KAYNAK SYD VAKIFLARINA AKTARILMIŞTIR.

KÖMÜR YARDIMLARI	2003	2004	2005	2006	2007	2008 (KASIM) (Dağıtılan)	2008 Toplam
AİLE	82.629	152.712	176.348	157.485	162.614	160.917	160.917
TON	49.410	81.101	106.478	107.720	118.490	83.027	135.331

Periyodik Yardımlar:

Vakıfların cari harcamaları ile vatandaşlarımızın her türlü ihtiyaçlarının mahallinde karşılanması amacıyla il/ilçe SYD Vakıflarına periyodik olarak, nüfus ve sosyo-ekonomik gelişmişlik katsayısı dikkate alınarak Fon'dan her ay yapılan aktarımlardan oluşmaktadır.

Sağlık Yardımları (Tedavi Giderlerine Yönelik Yapılan Aktarımlar):

Yeşil Kart Kanununda değişiklik yapılmış, 2005 yılından itibaren yeşil kartlıların tedaviye ilişkin tüm giderlerinin genel bütçeden karşılanması ve uygulamanın tek elden Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmesi sağlanmıştır.

Sosyal güvencesi olmayan vatandaşlarımızın Yeşil Kart kapsamı dışında kalan sağlık yardımları da Fon'dan karşılanmaktadır.

Sosyal Yardımlar:

İl ve ilçelerdeki aşevlerine, ilk ve orta öğretim öğrenci yurtlarına verilen katkılar, doğal afet-yangınlardan zarar görenlere acil ihtiyaçları için yapılan destekler, barınma yardımları gibi çeşitli alanlardaki sosyal yardımları kapsamaktadır.

Eğitim Yardımları (Eğitim Materyali Yardımı İçin Yapılan Aktarımlar):

Her eğitim ve öğretim yılının başlangıcında ilköğretim ve ortaöğretimde okuyan yoksul aile çocuklarının kırtasiye, önlük gibi temel okul ihtiyaçlarının karşılanması için SYD Vakıflarına kaynak gönderilmektedir.

Gıda Yardımları İçin Yapılan Aktarımlar:

İhtiyaç sahibi ailelerin gıda ve giyim gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Ramazan ayı ve Kurban Bayramı öncesinde yılda iki kez Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına (SYDV) kaynak aktarılmaktadır. 2008 yılı Haziran ayından itibaren gıda yardımları 3'er aylık periyotlarla yılda 4 kez yapılmaya başlanmıştır.

3. 3294 sayılı yasanın 2'nci maddesinde kimlerin yardım alacağı tanımlanmıştır. Buna göre:

"Fakrî zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olmayan ve bu kuruluşlardan aylık ve gelir almayan (...) vatandaşlar ile geçici olarak küçük bir yardım veya eğitim ve öğretim imkanı sağlanması halinde topluma faydalı hale getirilecek, üretken duruma geçirilebilecek kişiler bu Kanun kapsamı içindedir.

(Ek fıkra: 30/05/1997 - KHK- 572/17 md. ; Değişik fıkra:17/04/2008- 5754 S.K./77.mad) Ancak, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin 5510 sayılı Kanun

gereği ödedikleri katılım payları bu Kanun kapsamındadır. Ancak yıl içinde ödenen tutarlar, takip eden yılda Hazine tarafından Fona geri ödenir, ifadesi yer almaktadır.”

Söz konu kanun çerçevesinde yardım alacakları “katılımcı” ve “hesap verebilir” bir yapı özelliği taşıyan Vakıf Mütevelli Heyetleri belirlemektedir. Mütevelli heyeti başkanı illerde valiler ilçelerde kaymakamlar olmakla birlikte; belediye başkanları köy ve mahalle muhtarları il genel meclisi üyelerinin seçeceği yardım sever vatandaşlar ve STK’ların kendilerinin seçtiği temsilcilerde mütevelli heyet üyeleridirler. Bütün üyelerin oyu eşittir ve kararlar birlikte alınmaktadırlar. Sosyal yardım talep eden vatandaşın dosyası Mütevelli Heyeti toplantısında tartışılmadan önce Sosyal Yardım ve İnceleme Görevlileri (genellikle sosyal hizmet uzmanı) tarafından hane incelemeleri yapılmakta ve internet bazlı hizmetler ile kişinin sosyal güvenceye sahip olup olmadığı, üzerine kayıtlı taşınmazı olup olmadığı gibi sorgulamalar yapılmaktadır. Mütevelli Heyeti söz konusu hane incelemelerini ve sorgulamaları dikkate alarak 3294 sayılı kanun doğrultusunda sosyal yardım yapılmasına veya yapılmamasına karar vermektedir. Dolayısıyla Muhtardan alınacak fakirlik belgesi yardım alma kriteri olmadığı gibi kişilerin sosyal yardıma hak kazanmasına olanak sağlayacak bir nitelik de taşımamaktadır.

4. Yardımların dağıtımının parti teşkilatları ve AKP mahalle temsilcileri vasıtasıyla yapıldığı iddialarının kabul edilmesi mümkün değildir. Hükümetimiz 1982 Anayasasında “sosyal bir hukuk devleti” olarak tanımlanan Türkiye Cumhuriyeti çeşitli kurumları vasıtasıyla sosyal yardım faaliyetleri yürütmekte, yoksullukla mücadele etmekte ve sosyal yardımları etkili bir sosyal politika aracı olarak kullanmaktadır. Ayrıca yapılan sosyal yardımlar Anayasada ifadesini bulan sosyal devlet ilkesinin gereği olarak kamu hizmeti şeklinde yürütülmekte olup; kamu görevlileri aracılığıyla yerine getirilmektedir.